

Jirka s kozou.

Bul jeden král a měl ceru, a von ji nemoh žádnej rozesmít, vona bula dycky smutná. Tak ten král poudali, hdo hudělá, habý se vona zasmila, že mu ji dejí. Tak von bul jeden pastýř a měl syna, říkali mu Jirka. Von poudá: »Tatíku! já teky pudu, esli bych jí rozesmil. Já na vás nic nechci jenom tu kozu.« A tátka řekli: »No ták di. Ta koza bula taková, hdy von chtěl, tak vona každýho držila, a ten čovek mušel při ni vostát.

Tak tu kozu vzel a šel, a potká jednoho, von měl nohu na rameně. Jirka poudal: »Ty, co máš hen tu nohu na rameně?« A von: »Já hdyž ji shundám, tak doskočím sto mjil.« — »A kám deš?« — Já du na službu, hdo mě veme.« — Tak pot se mnú.

Šli dále a potkali zas jednoho, měl prkýnko na vočích. »Ty, co máš hen tu na vočích prkýnko?« A von: »Já hdyž to prkýnko pozvihnu, tak vidím sto mjil.« A kam deš? — »Já du na službu, cheeš li mě vzít.« Ba jou, vem. »Pot teky se mnú.«

Hušli kús eesty, potkali třetího kameráda, von měl flaši pod ramenem a místo zandavačky drží v ní palec. »Ty co hen ten palec držíš?« — Já hdy ho vycuknu, dotřiknu sto mjil, a co chci, šecko zatřiknu. Cheešli, vem mě teky do služby, může tuto bejt tvy chčestí a náše teky.« A Jirka mu na to: »No ták pot.«

Potom přišli do města, hde bul ten král, a nakoupili si na tu kozu pantlu. A přišli na jednu hospodu, a vono tám už bulo předpovedeno, haž takoví lidi přidú, habý jim jist a pjít dali, co budú chtít, že to ten král šecko zaplatí. Tak voni tu kozu samým pantlem vovázali a dali jí do sénci řenkýři k vopatření, a von ji dal do přistěnku, hde jeho cery ležily. Von ten hospodskej měl tři divčé, a ešte nespály. Tak ta Manka řekla: »Och, hdyby sem já mohla teky nákej takovej pantl mjit! já pudu a vodvážu nákej s tý kozy.« Ta druhá, Dodla, poudá: »Nechót, von to ráno pozná.« Hale vona šla přec. A hdy Manka dlúho nešla, řekla ta třetí, ta Káče: »Di tam pro ni.« Tak ta Dodla šla a třepala Manku po hřibetu: »I pót, nech toho!« a už se vod ní nemohla vodtrhnút. Tak ta Káče poudá: »I pote! nevodvažte je šecky.« Šla a třepala Dodlu po sukni, a už teky nemohla pryč, mušela při ni vostát.

Tak ráno von si ten Jirka přichvát a šel po tu kozu, a ved to šecko pryč, Káči, Dodlu i Manku. Řenkýř ešte spál. Šli skrz ves, a von koukal lichtář z vokna: I fuj! poudá, »Kačínko, co to? co to?« Šel a popád ji za ruku, chtěl ji vodtrhnút, a vostál teky při ni. Potom hnál pastýř krávy rejničků a bejk šoust se vokolo, huváz, a Jirka teky ho ved.

Tak potom přišli před ten zámek, a voni ven vyšli slúžici; a hdyž takovy vece vidili, šli a poudali tomu králi: »Och pane! hen tu máme takovú podivanú; už tu buly šelijaky meškery, hale to tu ešte nebulo.« Tak tu královo dívčí hnedle vyvedli na ten palác, a vona se podivila a zasmila se, haž se zámek votřis. Tak ičko se ptáli, co je zač? Von: že je pastýřovo syn a že mu říkaj Jirka. A voni: že to nemůže bejt; že je ze sprostýho rodu, že mu tu dívčí nemuzú dát, hale že jim muší něco ešte hudělat. Von poudá: »Co?« A voni: že hen tám je studánka, je tám sto mjil; esli z ní za minut přinese ten koflik vody, tak tu dívčí dostane. Tak von ten Jirka poudal tomu, co měl tu nohu na rameně: »Ty si řek, hdyž shundáš hen tu nohu, že doskočíš sto mjil.« A von: »Ó to já snadno dokážu!« Shundai nohu, skočil a bul tám. Hale potom už chybalo maličko jenom, a už by tu bul čas, že měl přijit. Tak Jirka řek tomu druhýmu: »Ty si poudal, hdyž pozvihneš hen to prkynko z vočí, že huvidiš na sto mjil: koukní se, co tám dělá.« — Och pane! von tám leži. Och Jemináčku! von tám husnul. »To bude zle,« poudá Jirka, »už tu bude čás. Ty třeti, ty si poudal, hdy hen ten palec vycukneš, že dotřikneš sto mjil: chutě třikni tám, hať vstává. — A ty, podivej se, esli už se tám hejbá nebo co? «Och pane! už vstává, hutírá se — už nabírá vodu.« Potom von skočil a už tu bul, a zrovna v čas.

Tak potom voni poudali, že jim muší dokázat ešte jeden kús. Že hen tám ve škále je takový zvíře, jednorožec, že jim moc lidi zhubí: esli je zhladí ze světa, že tu dívčí dostane. Tak von si vzal ty lidi, a do toho lesa šli. Tak přišli k takový smrčině. A vono buly tři zvířata, a buly takovy lože vyšoustany, kerak ležily. Dvě nedělaly nic, ale to třetí hubilo lidi. Tak voni si nabráli kameního a těch jedlovejch krá-korek za nadra, a vlezli na dřevo nahoru; a hdy si ty zvířata lehly, tak voni pustili delů kámen na to jedno zvíře, co bul jednorožec. A vono to zvíře řeklo tomu druhýmu: »Dej pokoj, neštochej mě!« A vono poudá: »Já tě nedělám nic. A zas na toho jednorožce ze z hora pustili kámen. »Dej pokoj! už si mi to hudělal po třeti.« Hdyž já tě nic nedělám!« Tak se popádli a práli se dohromady. A ten jednorožec chtěl to druhý zvíře probodnút; hale vono huskočilo, a von kerak se pruee po řem hnál, tak zarazil tim rohem do dřeva a nemoh ho hnedle vydát. Tak voni hnedle skočili ze smrčiny delů, a ty dvě zvířata hutek y, a tomu třetimu, tomu jednorožci, voni husekli hlavu a vzeli ji na rameno a nesli ji de zámku.

Tu voni v zámku vidili, že Jirka zas ten kusek dokázal. »Co, prej, budem dělat? snad mu přec mušíme tu dívčí dát?«

»Ne pane!« poudá jeden ten slúžicí, »to nemůže bejt; hdyž je sprostej, habý von takovú královskú dívčí dostál; hale mušíme ho ze světa zhladit.« Tak von ten král jim řekli, habý vyšetřili jeho řeč, co bude mluvit. Tak bula tam nájemnice jedna, vona mu poudala: »Jirko! s tebú nebude dnes dobře, chtěj tě zhlaď ze světa.« Tak von poudá: »Och já se nebojím: kterak mně tepřiva bulo dvanáct let, já sem jich zabjil jednú ranú dvanáct.« Hale to bulo tuto, hdy mu máma hupekly rozpiček, vono mu na něj vlitlo dvanáct much, a von je na jednu ranu zabjil.

Tak voni hdy to slyšili, řekli: „Jináč ne, než že ho mušíme zatřelit.“ Tak potom si přiškovali vojáky a poudali, že mu hudělaj parádu, že budú ho voddávat na paláce. Tak ho tám vyvedli a vojáci chtěli už do něho spustit. A von ten Jirka řek tomu, co místo zandavačky palec drží: „Ty si poudal, hdy vycukneš hen ten palec, že šechno zatřikneš; chutě vycukni!“ — O pane! to já snadno dokážu.“ Tak ten palec vycuk a šecky je zatřík, haž buli šecky slepí a žádnej neviděl.

Tak voni, hdy už vidili, že jináč není, řekli mu, habý šel, že mu tu divčí dejí. Tak potom mu dali pěkný šaty královský a bula svarba. A já sem na ty svarbě teky bula: měli tam moziku, zpívali, jídli a pijili; bulo mesa, mochůrek a všechno plný košinky, a vodičky plný vědra. Dnes sem šla, včerá sem přišla; našla sem meze parezy vejce, praštila sem je jednomu na hlavu a hudělala sem mu pleš, a má ho doposavád.